

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnističu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserti:
Enostop. petlivrst (72mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona šte. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah šte. 2. — Vsprejema naročnino, inserte in reklamacije. Upraviškega telefona šte. 188.

Drugod in pri nas.

Nekaj črtic o delovanju društev za pospeševanje prometa s tujci.

Na Kranjskem se je lansko leto ustanovila deželna zveza za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem. Zaradi tega ne bo odveč, ako podam nekoliko črtic o delovanju sličnih društev drugod, da morebiti mero-dajni faktorji to delovanje uvažujejo in tudi pri nas upeljejo.

Dne 5. marca t. l. so zborovali v Bolcanu interesi za promet s tujci. Zborovanje je sklical c. k. r. okrajni glavars s sledečim dnevnim redom:

1. Vzroki eventualnega zvišanja ali zmanjšanja frekvence tujcev v posameznih krajih.

2. Ustanovitev novih zdravilišč, otvorenih novih toplic i. t. d.

3. Zgradba važnih večjih hotelov, vil za tujce, penzij, alpskih koč, naprava novih promenad in nasadov.

4. Naprava vodovodov, vpeljava električne razsvetljave.

5. Zboljšanja na prometnem polju. Otvorenje novih železnice, cestnih železnice, železničnih zvez, vpeljava luksuz-vlakov, naprava novih cest, mostov, potov, vpeljava periodičnih transportov oseb, določitev tarifov za fижakarje, promet z avtomobili in bicikli i. t. d.

6. Napredek na polju poštne, brzajavne in telefonske uprave.

7. Delovanje raznih za promet s tujci važnih alpskih in olepševalnih društev, zaznamovanje potov, zimski šport, deželna zveza za promet s tujci. Izid konference v železniškem ministerstvu na Dunaju zaradi prometa s tujci meseca junija 1905.

8. Gledališke in koncertne zadeve, kakor tudi slavnostne naprave z ozirom na promet tujcev.

9. Vodniki za turiste.

10. Promet tujcev pospešujoče novosti na polju časnikarstva in literature, kartografije, pojasnovalnih uradov, reklame, prometne in hotelske knjige na Tirolskem.

11. Stanje deloma ali popolnoma na promet s tujci navezane obrti in industrije, kakor tudi vpliv tujkega prometa na gospodarske razmere vobče.

12. Želje in navodila v povzdigo tujkega prometa.

Ta sestanek se je sklical vsled naredbe c. k. r. namestništva v Inomostu po inicijativi dunajske vlade, da se naj skličejo vsako leto v onih okrajih Tirolske, kjer je živahen promet tujcev shodi interesentov tega prometa, na katerih naj bi se vršil razgovor o dotičnih aktualnih vprašanjih. Zbrali so se torej dne 5. marca v Bolcanu najodličnejši zastopniki pod vodstvom c. k. r. okrajnega glavarja grofa Ceschi-ja. Prišli so tudi dvorni svetnik Truka, načelnik poštne in brzajavne ravnateljstva v Inomostu, deželni poslanci, predsednik deželne zveze, tajniki obrtne in trgovinske zbornice, zastopniki južne in drugih železnice i. t. d.

Iz dotičnega poročila c. k. r. okr. glavarstva posnamemo v kratkem sledeče točke: Leta 1904 je bilo v Bolcanu 46.324 tujcev; ti so ostali tam 214.869 dni. Z zadovoljnostjo konstatira, da sta nastala dva nova hotela, zgradile nove ceste in šetališča. Omenja razširjenje kolodvora, raznih na novo zgrajenih železnic. Kako je razvit pomen prometa tujcev v deželi, omenja, da je prišla deputacija kmečkih posestnikov iz Jenezije, ki je prosila, da bi se tudi v to vas zgradila zvezna železnica; torej se že bavijo stem vprašanjem in upati je, da se v kratkem železnica prične graditi. Napravili so se to leto poštni in brzajavni uradi, a ti še ne zadostujejo. Dr. Christomenos povdarja velikansko važnost modernih hotelov za povzdigo prometa tujcev. (Kako pa pri nas? Komaj se je napravil v Ljubljani moderni hotel, se že najdejo gotovi ljudje, ki napadajo to podjetje. Ali ni bilo vsakemu prosto napraviti hotel? Kaj poreče k temu naša deželna zveza?) Mogoče so sedaj družbe z omejenim poroštvom, toraj je lažje dobiti denar. Dr. Kofler omenja zboljšanja železničnih zvez, in načrta vlade za izdatno razširjanje cest. Omenja, da deželna zveza izda v kratkem vodnik za avtomobile, poprej se pa mora določiti po katerih cestah se smejo sploh voziti. Povdarjalo se je tudi, da je premalo telefonskih zvez v deželi. Dvorni svetnik Truka razvija v daljšem govoru, kaj se je vse v zadnjih letih za zboljšanje poštne, brzajavne in telefonske razmere na Tirolskem zgodilo. Živahna debata se

je razvila o načinu reklame. L. 1905 izdala je deželna zveza 200.000 eksemplarov reklamnih brošur in poleg tega še ilustrovanega vodnika po Tirolskem. Posestniki hotelov naj bi se združili in podpirali reklamo. V političnem okraju Bocenskem je 131 hotelov, ki so odprti skozi celo leto in imajo 2663 postelj. Deloma odprtih je 91 z 2709 posteljami. Odkar je deželna zveza sistematično uredila reklamo, posebnost glede plakatov in inseratov, se je promet tujcev izdatno zvišal.

Deželna zveza je imela leta 1904 dohodkov 30.309 kron. Doneske so doprinali trgovinske in obrtniške zbornice, država in južna železnica, prodaja reklamnih knjižic, podpore raznih potovalnih pisarn itd. Izdatki so pa znašali 40.964 kron.

Zakaj podajemo to poročilo?

Hotel sem pokazati, kako drugod podpirajo povsod vsako delovanje za zvišanje prometa tujcev. A pri nas so ljudje, ki komaj čakajo, da bi podirali, če kdo zida. Ne bodimo vsaj v važnem narodno-gospodarskem vprašanju tako malenkostni! Združimo se k skupnemu delu!

Veliki narodi, ki nas nadkriljujejo daleč po številu in kulturi, se boje medsebojnega narodno - gospodarskega boja. Kaj šele mi maloštevilni narod, ki smo le kaplja v velikem svetovnem narodno - gospodarskem razvoju! Zadnji čas je, da se prične pri nas drugi kurz, drugače nas opravičeno uvrste sosedji med inferiorne! Kdor neče pomagati pri skupnem delu, naj vsaj ne ovira z neosnovanimi napadi onih, ki požrtvovalno na tem polju delujejo. Dr. V Gregorič.

Debata o volilni reformi v državnem zboru.

Dunaj, 22. sušca. (Deseti dan.)

Razprava postaja že dolgočasna, ker posamezni govorniki večinoma že ponavljajo, kar so »pro« in »contra« navajali drugi predgovorniki. Danes so imeli do Ebenhocha vsi govorniki le malo poslušalcev. Celo glasni Wolf jih je privabil komaj deset. Razprava pa se vleče nenavadno dolgo iz dveh razlogov. Predmet razprave je tako važen, da ima tudi najmanjša stranka vso pravico označiti svoje

stališče. Drugi razlog pa je prepir med »divjaki«. Teh je 32 v zbornici in zahtevajo kar štiri zastopnike v odseku. Klubovi načelniki so jim prepustili tri mandate, dva Všenémcem, enega nemškimi agrarcem. Dan na dan se vrše pogajanja, pa brez uspeha. In tako je mogoče, da zbornica šele v torek voli odsek, ki se bode bavil z volilno reformo.

Udržal.

Prvi današnji govornik je bil češki agrarec Udržal, ki je zagovarjal načelo splošne in enake volilne pravice. Ni pa zadovoljen z vladnim načrtom, ker daje Nemcem prednost.

Wolf.

Tudi ta se ne ustavlja splošni in enaki volilni pravici. Graja pa vladni načrt, ker dobe Slovani sami večino v zbornici. Zato bi morali mandate razdeliti samo po kulturi, da Nemci dobe večino. Uboga kultura, kako jo ubijajo! Wolf dalje zahteva, da se Galicija loči od Avstrije in dovoli ista avtonomija, kakor jo ima hrvaška kraljevina na Ogrskem. Vendar pa Wolf Poljakom ne dovoli popolne samostojnosti. Wolfu pa je gotovo znano, da tudi Hrvatje pošiljajo svoje poslance v ogrski državni zbor. Torej bi tudi Galicija morala še vedno imeti svoje zastopnike v avstrijskem parlamentu. Pritrjujemo pa Wolfu, da je dr. Bärenreither s svojim predlogom — naj namreč poseben odsek izven parlamenta izdela volilno reformo — hotel le zavleči vso stvar. Wolf naznani, da vložil poseben predlog glede Galicije, ko bode v zbornici rešena obrtna novela.

Dr. Opydo

je demokrat v poljskem klubu in kot tak je zagovornik splošne in enake volilne pravice. Kot Poljak pa zahteva za Galicijo več mandatov. Pritrjevali so mu le nekateri Poljaki. To kaže, da se Poljaki še vedno niso sprijaznili z volilno reformo.

Peschka

je nemški agrarec, zagovornik splošne, a neprijatelj enake volilne pravice. Kot Nemec pa zahteva več nemških mandatov. V tem vprašanju je z ostalimi Nemci na levič ene misli.

Dr. Baxa

kot češki radikalec zahteva splošno in enako volilno pravico, češko pravo, premembo ustave itd. V nadaljnjem govoru je ponavljal že znane pritožbe češkega naroda.

Dr. Ebenhoch.

Za Baxo je zbornica soglasno sklenila, naj se razprava konča in govorita le še glavna

LISTEK.

Dobrota je sirota...

(Šaljiva črtica . . . Spisal J. Nabrok.) (Konec.)

III.

Naslednjega jutra je »skočil« gospod Pignar v svoj že precej ponošeni frak in je naznanil strankam veliko novico. Ta velika novica je vse močno razburila.

Ljudje, ki so stanovali ob enem in istem hodniku in se niso poprej nikdar pozdravljali, bližajo se drug drugemu.

»Dobro jutro, ali že veste?«

»Da, čudno je to!«

»Reci raje: nezasišeno.«

»Gospodar mi je znižal stanarino za tretjino.«

»Za tretjino, ni res? Ravno tako, kakor meni.«

»Čudno, čudno!«

»To mora biti pomota.«

Dasiravno je hišnik vsem zatrjeval, da je to, kar jim je povedal, gola istina, so bili vendar tudi taki med njimi, ki so z glavo majali in niso hoteli verjeti.

Tem je odgovoril doktor v najvludnejši obliki in potrdil besede hišnikove. Sedaj, ko ni bilo nobenega dvoma več, so pa začeli ljudje sumničati.

»Zakaj nam je znižal stanarino?«

»Zakaj? — Vrag vedi.«

»Na vsak način mora imeti vzroke zato. Toda kakšne?«

Ali je mogoče, da bi pameten človek, ki ima pet zdravih čutov, naredil tako budalost, da bi denar takorekoč proč metal?«

»Gotovo ne.«

»Nekaj tiči za tem.«

»Toda kaj?«

Od pritličja do podstrešja ugibali so vsi, da bi rešili čudovito uganjko, toda nikakor se jim ni hotelo posrečiti. Konečno se je vseh polastil nekaj nemir, kakor, da bi jim pretila velika, skrivnostna nesreča.

»Mogoče ima novi gospodar kaj na vesti, šepetali so si nekateri. »To bi bilo strašno.«

Ali je pa hiša tako slaba, da se bo podrla.«

Cisto lahko, toda stara ni ravno.«

»To je resnica. Toda zidovje so morali pa le podreti, ko so lansko leto kopali kanal.«

Drugi so bili že večkrat slišali, kako strahovito je pokalo ostreje. Nekdo je pa celo trdil, da hoče gospodar najbrže sam zažgati hišo, da bi dobil visoko zavarovalnino.

V tretjem nadstropju je stanovala stara vdova, koja so večkrat obiskovali njeni sorodniki in prijatelji. Tem je vselej postregla z dobrim ljutomercanom, ki ga je imela v kleti v steklenicah. Pri tej dobri ženski je sukala

kuhalnico mlada Gorenjka, ki je imela — kakor vse mlade kuharice — lepega »ženina.«

Nekega večera, ko vdove slučajno ni bilo doma, obišče rdečelično Gorenjko njen »ženin«, ki je bil skoraj vedno žejen. In da bi revež ne umrl od žeje, kajti tudi ta večer ga je zelo »žgečkalo« po goltancu, gre usmiljena nevesta v klet po vino. In tedaj — zagrabila je že bila za steklenico, zašumi nekaj za njo, kakor bi kdo tri vreče orehov stresel, ona se obrne . . . o groza! Strašna prikazen, zavita v veliko belo rjuho stoji pred njo!

Dekletu pade luč na tla, lasje stopijo po koncu in stojijo, kakor ježu bodice, na pol mrtva se privleče k svojemu ženinu nazaj, ki je zahvalil potem Boga, da je luč padla na tla, ne pa steklenica.

Kaj je videla nesrečna kuharica?

Rotila se je, prisegla bi tisočkrat, da se ji je prikazal stari lastnik hiše, kakor je bil živ in mrtev in ji zažugal s pestjo. — Vsi posli v hiši so se od groze in strahu prekrižavali . . . Zvečer pa ni bilo mogoče nikogar spraviti več v klet . . .

IV.

Tako so sčasoma prešli ljudje od premišljevanja do sumničanja, od teh do nemira in konečno do bojazni.

Stranka v prvem nadstropju, trgovec Figulus, ki je imel precej napolnjeno mošnjo in

dosti vrednostnih papirjev, odpove prvi stanovanje.

Pignar naznani to hišnemu gospodarju.

»Naj ga vzame »leverca«, de ta smeje »prebil bom tudi brez njega.«

Toda že drugi dan odpove profesor Selinšek v drugem nadstropju. Temu vzgledu sledi vdova v tretjem nadstropju in magistratni uradnik Gričnik.

In tako nastane splošen beg. Predno je minil teden, odpovedale so že vse stranke stanovanje.

Ženske so imele že tak strah, da niso mogle nič spati.

Kuharice in dekle hotele so ubežati »kajti v tej hiši ni več obstanka.«

Gospod Pignar je hodil, kakor kak polomljen strah okoli. Gospodična Julika je melanholično pobešala svojo zlatolaso glavico in njena mati je večkrat čez dan obupno vila roki in vzdihovala.

Na prednji strani hiše, pri vratih bil je prilepljen velik list, na katerem je stalo črno na belem, da se oddado v tej hiši stanovanja . . . Gospod Pignar je imel dela čez glavo, vedno je letal po stopnicah goriindol ter si brisal potno čelo.

»Vzamete lahko stanovanje, katerosevam dopade«, dejal je ljudem, ki jih je privabil list pri vratih; »cela hiša bo prazna; vse stranke so odpovedale stanovanje . . . Zakaj?

govornika dr. Ebenhoch in grof Stürgkh. Danes je še govoril dr. Ebenhoch, ki je znan kot spreten govornik in eden onih nemških konservativcev, ki zagovarjajo ravnopravnost avstrijskih narodov v smislu oktoberskega diploma. Malone vsi navzoči poslanci se zberjo okoli Ebenhocha. Najbližje so Vsenemci Schönerer, Iro, Stein, Malik, dr. Schalk in Kasper, ki vedno kriče ter kličejo vmes. Dr. Ebenhoch naglaša, da ima težavno nalogo, pobrati razne pomisleke in ugovore proti splošni in enaki volni pravici. Naloga je tem težja, ker nekateri njegovi ožji somišljeniki zagovarjajo pluralni zistem. Vlada pa bi igrala vlogo ptica noja, ki v nevarnosti vtika glavo v grm, ko bi se ustavljala toku, duhu, zahtevi časa. Na videz je vlada nedosledna, a ravnotako bi se morala nedoslednost očitati Bismarcku, ki je bil največji državnik v minoletem stoletju, a večkrat izpreminjal svoja načela. (Vsenemci kriče.)

Nasprotniki pravijo, da je splošna in enaka volilna pravica skok v temo. (Dr. Schalk: Na nemško posest!) Ne, to je le skok med ljudstvo, ki naj dobi enake politične pravice. (Živahno pritrdjevanje.) Dalje trdijo, da bodo hlapi in delavci v večini proti posestnikom. Na kmetih gotovo ne. V mestih in industrijskih krajih pa je treba organizovati tudi krščanske delavce, ki gotovo niso prekuhuhi in sovražniki kmetom. Sicer pa ni lepo in pravično, delati vedno toliko razliko med bogatimi in reveži, med gospodarji in hlapi. Delavci proizvajajo blago, katero trgovci izvažajo v tuje dežele. Delavci so velik konsum, ki plačuje indirektno davke. Tudi za parlament ni nevarnost, ako odpravimo kurije. Pravi ljudski parlament bi imel več smisla in srca za ljudstvo in državo. In če bode novi ljudski parlament skrbel tudi za najnižje sloje prebivalstva, ni se nam treba bati socialnih demokratov. Vseposestniki in plemenitaši pa se še vedno morejo vrniti v parlament, ako se ponižajo do ljudstva in mu v dejanju pomagajo v boju za obstanek. Govornik toplo zagovarja širšo avtonomijo dežel. Volilna pravica na podlagi stanovskih združenj je lepa misel, a v Avstriji danes neizvedljiva, ker nimamo popolne stanovske organizacije. Tudi državna ustava se mora sploh predurčati, in sicer po načelih oktoberskega diploma. (Schönerer kliče: Kaj pa slovanska večina v zbornici!) Nemci imajo toliko kulturne moči, da se jim ni treba bati za obstanek v Avstriji. Dva ali trije mandati tudi ne bodo rešili nemškega naroda, ako ne kulturna in gospodarska sila. (Živahno odobravanje.) Bärenreither je vedno govoril o ustavi. Zakaj pa nemški ustavovlasci niso izvršili ravnopravnosti, ki jo jamči § 19. vsem narodom! (Živahno odobravanje.) Ustavovlasci so torej največ krivi, da smo zagazili v državno krizo. Tudi trodržavna zveza ni v nevarnosti, ker take zveze se ne sklepa iz narodne simpatije, marveč iz državnih ozirih. Torej: Ustavimo nov volilni red po načelu splošne in enake volilne pravice. To zahteva duh časa. Kolo časa gre z nami, ako sami dajemo kolesu praveč. Kolo se vrtilo poleg nas, ako roke križem držimo. Kolo časa gre čez nas, ako se mu ustavljamo! (Živahno odobravanje; govorniku čestitajo osobito mnogi Slovanci.)

Jutri govori glavni protigovornik grof Stürgkh. Zanimiv je bil današnji konec seje. Poslanec Stein predlaga, naj se spremeni dnevni red. Za ta predlog so vstali vsi protivniki volilne reforme: Poljaki, češki agrarci, vseposestniki in Vsenemci. Ostali pa so s Steinom v manjšini s 95 glasovi proti 113.

pravzaprav nihče ne ve; toda čudne reči se gode pri nas, zelo čudne... Pomislite, gospod je znižal stanarino, znatno znižal!

No, in ljudje so res pomislili, ko so slišali hišnika tako govoriti.

»Ne, v to hišo pa že ne grem!« »Bog varuj, začarana hiša!«

Matevž Pignar je ostal sam s svojo družino v celem poslopju... Gospa in gospica Julika niste mogli skoro nobeno noč zatisniti očes. Kako pa tudi, ko ste baše slišali, kako grozovito je ropotalo po hodnikih, kako so se odpirala vrata, kako je hreščalo nekaj pri drvarnicah in je bobnelo v kletih »kakor bi tisoč čarovnic plesalo svoj divji ples«? Ženski ste bili tako preplašeni, da ste vsaki dan, ko se je pomračilo, stisnili k svojemu dobremu »ateju«, — ki v teh resnih časih pač ni smel več iskati razvedrila v bližnji destilaciji — in se ga držali, kakor se drži utopljenec — suhe veje.

Konečno pa tudi g. Matevž Pignar ni mogel spati...

In tedaj sklence nekega jutra nekaj posebnega. Obleče svoj stari frak, se napije »hudičevega olja«, stopi pogumno pred svojega gospodarja, mu izroči ključ in — »nič več se nista videla na svetu«: izginil je s svojo ženo in »lepo Juliko«, kakor kafa.

Gospod doktor Jernej Zavodnik je prodal hišo svojemu prijatelju in odira sedaj svoje klijente, da je strah. Mož je menda spoznal, da »dobrota je sirota«.

Notranji politični položaj.

»Narodni Listy« poročajo z Dunaja, da grof Potočki ni dosegel sporazumljenja med poljskim kolo in Gautschem. Proti Gautschu deluje baje Goluchowski pri najvišjih krogih v smislu veleposestnikov v poljskem kolu. Poljsko kolo je baje voljno glasovati za splošno volivno pravico le pod pogojem, da Gautsch odstopi. »N. Fr. Pr.« sodi o teh poročilih, da so sicer vredna upoštevanja, a da se jim ne sme preveč verovati, ker se je Goluchowski sam trudil, da je Gautsch imenovan za ministerskega predsednika. »N. W. Tagbl.« pa sodi, da ni izključen Gautschev padec, če ga zahteva poljsko kolo in druge stranke s pogojem, da glasujejo potem za splošno volivno pravico.

Brambeni odsek je razpravljal včeraj o Malikovem nujnem predlogu glede kapelnika Feixa. Malik je umaknil svoj predlog, ko je izjavil minister za dež. brambo Schönaich, da bo naznanil izid kazenskega postopanja proti Feixu.

Ustavoverno veleposestvo je sklenilo, da odpošlje v odsek za volivno preosnovo poslance Baerenreiterja, grofa Stürgha in dr. Grabmayrja.

Poljsko kolo je sklenilo, da odpošlje v odsek za volivno preosnovo poslance Dzieduszyckega, Abrahamowicza, Bobrzyńskiego, Glubińskiego, Byka, Pastorja in Starzyńskiego. Poslanec Marunowicz je predlagal nato, naj se dovoli volivna pravica tudi ženskam, in sicer naj bi volile omožene ženske po svojih možeh, neomožene pa osebno ali pa po pooblaščenih. O predlogu bo razpravljal odsek za volivno preosnovo.

Kongrua.

Pododsek za kongruo je včeraj rešil zakonski načrt o kongruu. Po jako živahni razpravi so določili sledeče besedilo III. člena: Zvišanje minimalnih dohodkov po I. obrazcu navedenega zakona za pomožne duhovnike in ekspozite, nadalje zvišanje pokojnin po II. obrazcu navedenega zakona in zvišanje plač za provizorje izpraznjenih duhovnih s stalnimi dohodki (nadarbina) v zmislu § 10. zakona se izvrši s 1. januarjem 1. 1907. Minimalni dohodki v zmislu I. obrazca nav. zakona za samostojno duhovno pastirstvo se zvišajo s 1. januarjem 1908 za polovico in s 1. januarjem 1909 popolnoma. Določila § 7 lit. c. postanejo veljavna 1. januarja 1908, ostala ugodna določila pa 1. januarja 1909. Določba § 2 c. o zvišanju najmanjših dohodkov po službenih letih postanejo veljavna le, ako se urede v smislu zakona z dne 7. maja 1874 drž. zakon št. 51 določeni prispevki za verski zaklad tako, da se vzame za podlago pri določitvi teh prispevkov dejanski dohodek.

Načrt je torej v pododseku rešen. Razpravljati morajo le še o resolucijah in o predlogu o dohodkih grške pravoslavne duhovščine.

Dr. Steinwender in kongrua.

O seji pododseka, ki se je vršila 21. t. m., poročajo še, da si je dr. Steinwender pridržal svoj odklonjeni predlog zopet predlagati v plenumu zbornice.

Sprava na Češkem.

Praga, 22. marca. Čuje se, da se sestane o velikonočnih počitnicah češki deželni zbor in da sklene ravno tako narodno spravo, kakor se je sklenilo na Moravskem.

Antimilitaristi v arzenalu.

Tulon, 22. marca. Delavci v arzenalu so dali protest proti predstojnikom, v katerem naglašajo, da so protimilitaristi.

Zmedene razmere na Ogrskem.

Fejervary je poročal vladarju pri zadnji avdienci, kako preprečiti popolno desorganizacijo službenih razmer v ogrskih polkih in v vojni mornarici. Če ostanejo razmere take, kakršne so sedaj, se mora znižati število vojakov v ogrskem delu skupne armade in v mornarici za 40 odstotkov. Niti poletno brodogradje nima zadostnega moštva, ostale vojne ladje so pa malone brez posadke. Nemogoče, so tudi vojaške zgradbe in novi topovi za artiljerijo, ker ogrska vlada nima kredita.

O razpisu novih volitev je baje izjavil vladar, da še ni za to ugoden miren čas. Avstrijska vlada je baje ugovarjala, da bi dovolili ogrskim vojaškim prostovoljcem ugodnosti, ker bi to povzročilo v Avstriji nezadovoljnost. »Magyar Ország« trdi, da je pooblaštil vladar Fejervaryja, naj izvede novačenje na vsak način. Fejervary je tudi baje rekel, da se lahko volijo poslanci z vojniki. Država namerava dati v zakup vse dohodarstvene stvari. »Az Ujsag« pa sodi, da vlada volitev ne namerava razpisati v zakoniti dobi, da upa dobiti dovolj vojaških prostovoljcev in da bodo tudi zadostovali prostovoljno vplačani davki.

Zopet revolucija v Rusiji?

»Peterburška brzojavna agencija« javlja, da so bila fabricirana poročila iz Londona in iz Odesa o uporu treh moskovskih polkov in o sevastopolskem uporu po peterburških revolucionarnih agentih. Očividno so poizkušali na ta način razburjati rusko delavstvo in pa apelirati na kaso londonskega, po ruski brzojavni agenciji na laž postavljene Rotšilda. Iz teh virov tudi skoraj gotovo izvirajo najbrže tudi najnovejša senzacna »Standardova« poročila, da so razorožene malone vse vojne ladje v Sevastopolju in da so spravili topove na suho, ker so zagrozili mornariški častniki z bombardmentom na Sevastopolj zaradi Schmidtovega usmrčenja.

Judovski, Rusom sovražni listi tudi poročajo, da odstopita Witte in pa grof Lamsdorff. Wittejev naslednik postane po teh motnih virih Kokovcev, Lamsdorffov naslednik pa Nelidov.

V bližini Samare so kot policisti preoblečeni roparji napadli pošto in odnesli 38.000 rubljev.

Proti ločitvi zakona.

Gradec, 22. marca. Tu je bil včeraj protestni shod proti ločitvi zakona. Shoda se je udeležilo 2000 mož.

Ogromna bomba.

Iz Moskve poročajo, da je tam postavilo pod most varšavske železnice dvajset delavcev ogromno bombo, ki tehta 28 kvintalov, in ki naj bi bila razbila vlak. Stvar je prišla pravočasno na dan in tako je nesreča preprečena. Ubit je neki stražar, a vlak je skočil iz tira.

Turčija se pripravlja na vojsko?

Iz Skopelj poročajo, da se živahno kretajo turške vojaške čete. Pod orožje so vpošklicali del rednih čet. Skopeljski poveljnik Osman paša je zapovedal zasledovanje vstajških čet, ki so se pojavile v skopeljski okoli.

Velik škandal v angleškem častniškem zboru.

Na Angleškem se je pripetil velik armadni škandal. Neki gardni častnik v Aldershotu je živel jako skromno, ker si ni mogel privoščiti takega razkošja, v kakršnem žive njegovi stanovski tovariši. A to ostalim gospodom gardnim častnikom ni bilo nikakor všeč in sklenili so, da osramote svojega nebogatega tovariša. Več častnikov je vdrl v tovariševo stanovanje, z njega so strgli obleko, ga polili s smolnato tekočino in mu prilepili peresa. Napadeni častnik se jim je iztrgal z veliko težavo in pobegnil v neki hotel, kjer je naznanil napad generalu. Angleško časopisje je zaradi tega slučaja zelo ogorčeno.

Maroška konferenca.

Vsa poročila soglašajo, da bo končana maroška konferenca uspešno. Rešeni sta že vprašanji o policiji in o bankah. Nemški pooblaščenec Radowitz je obšel.

Verska vojska na Francoskem.

Izmed 15.000 duhovnikov, ki so prosili za upokojenje, jih je 14.258 katoliških in sicer jih je prosilo 7082 za dosmrtno pokojnino, 7176 pa le za prehodne podpore. V vseh Venteuges in Greccs, departement Haute Loire, sta hotela dva finančna nadzornika inventirati cerkveno premoženje. Prišla sta v spremstvu infanterije in orožnikov, a sta se vrnila, ker so jima oboroženi kmetje in kmetice zabranili z vilami vhod in metali kamne. Pariško sodišče je oprostilo pariška župnika pri sv. Frančišku Ksaveriju in sv. Roku, ki sta bila obtožena hujskanja.

Prepir ministrov v francoski zbornici.

Včerajšnja seja francoske zbornice je bila vlezanimiva. Razpravljali so o finančnem zakonu. Poslanec Lanuy je zahteval, naj izločijo iz zakona § 31, ki obravnava ustanovitve mornariških kreditnih družb. Finančni minister Poincaré je bil za, mornariški minister Thomson pa proti izločitvi. Poincaré je očital Thomsonu, da je nastopil v tej zadevi, ne da bi ga bil obvestil in mu dal priliko proučiti vprašanje o mornariških kreditnih družbah. Izjavil je, da odstopi, če ne bo imel popolne kontrole nad vsemi ministri. V nadaljni razpravi je kazal poslanec Rechet na 91 milijonski primanjkljaj. Od l. 1879 se je povišal francoski proračun za 1128 milijonov in po na novo odobrenih zakonih se zviša še za 509 milijonov. Državni dolg znaša 44 milijard in je jako slabo skrbjeno za redno pokritje dolga. Finančni minister Poincaré se je izgovarjal, da finančni položaj ni tako nevaren. Deficit je cenil na 57 milijonov. Francozi bi storili pametnejše, da mesto umetno vzporedjenega kulturnega boja rajši uredijo bankrotne francoske državne finance, ki vzbujajo opravičen sum, da so hoteli s kulturnim bojem odvrniti pozornost od francoskih državnih dolgov, ki prinašajo pač največ dobička judovskim maloštevilnim francoskim velebogatašem, ki po loži gospodarstvo na Francoskem.

Ruski nemiri.

Odesa, 22. marca. Vsi dijaki srednjih šol so pustili šolo in mnogi delavci tovarne, da so demonstrirali proti smrtni kazni poročnika Schmidta. V pristanišču so razobesili črne zastave.

Peterburg, 22. marca. V vseh vojašnicah so izvršene preiskave in so zaplenjeni mnogi revolucionarni proglasi. Vsled usmrčenja poročnika Schmidta groze revolucionarji z novimi maščevalnimi atentati.

Slovensko gledališče.

Za malokatero opero je bilo toliko zanimanja, kot za najnovejšo Puccinijevo delo »Toska«. Živahno gibanje in napeta pozornost občinstva, ki je napolnilo gledališče do zadnjega prostora, je takoj minilo, ko se je dvignila zavesa. Overture opera nima, ker se začne takoj dejanje s precej močnimi akordi v nizkih molovih tonih.

Lansko sezono uprizorila se je drama »Toska«, ki jo je spisal Vict. Sardou; vsebina je torej večini gledališkega občinstva znana. Operni libreto se sicer močno razlikuje od drame, vendar v glavnem obsega jednako osnovno podlago. Prvo dejanje opere se popolnoma strinja z onim drame; drugo in tretje dejanje pa ne, zlasti zadnje dejanje, v katerem je v operi Cavaradosi ustreljen in Toska skoči v prepad, med tem ko pri drami v zadnjem dejanju zabode Scarpia, kar se zgodi v operi že v drugem. Toda to je mimo-gredč. Dejanje v operi ni glavna stvar, marveč glasba. V tem oziru pa nudi »Toska« do-

volj za vsakega. Glasba je v tej operi bogata, kot v malokateri ter vsebuje v raznih variacijah poleg veldramatičnih tudi lirčne momente. Skladatelj je položil glavno važnost na orkestracijo, vendar tako, da je ta v vednem soglasju z izvršenim delom, s pevskim ensemblom — jem.

Stare Verdijeve šole v »Toski« seveda zamažj iščemo. Puccini je modern glasbenik, ki se je čisto emancipiral in postavil na lastne noge, vendar pa tako, da ni nikjer zatajil italijanskega temperamenta. Godba čisto prekipa, zlasti dosega v godalih na lok največjo višino; vključ vsej mogočim instrumentaciji pa je strogo umerjena, sploh resnosti dejanja v vsakem oziru prikladna.

Kolikor je lirčnih momentov, je glasba čutna in nežna; večina teh motivov spremlja harfa. Z vsjo silo pa privrejo na dan kakor ob viharju hudournik v naravi v veldramatičnih prizorih, kojih je opera prebogata, — zakladi komponistove bogate umetnosti.

Sicer bomo pa to opero letos še čuli in si bomo šele pri bodočih uprizoritvah mogli napraviti konečno sodbo. V naših razmerah se seveda ne smemo pritoževati, ampak z zadovoljstvom sprejeti to, kar se nam da in zato biti še hvaležni!

Gospa Mar. Skalova, katere častni večer je bil, je kot nositeljica naslovne vloge osredotočila glavno pozornost na se. — Ona uživa pri našem občinstvu toliko simpatij in vsestranskega priznanja, da posebne hvale niti ne potrebuje. Saj vemo vsi, da je ona velenaobražena pevka, ki vsako ulogo bodisi v operi, ali v opereti izvrši s pevskega fineso in dovršenostjo, ki je last malokaterim. V vseh treh letih, kar je ona najmarljivejši član slovenske opere, nismo imeli zanjo drugega kot nepretrgano hvalo. To govori dovolj! Da je bila tudi včeraj, ko je briljirala bodisi v igri bodisi v petju, vsesokoz izborna se itak razume. Ne vemo, v katerim dejanju bi ji dali prednost, vendar pa nam je najbolj ugajala v drugem v nastopi s Scarpio. Duševni boj, ki ga bije Toska med mučenjem Maria in v boju s Scarpio za svojo čast in ljubezen, je ga. Skalova pogodila tako, da ji moramo le častiti. Občinstvo jo je koncem dejanja ponovno in z burnim aplavzom zvalo na oder. Kot dokaz izrednih simpatij, koje uživa, so bila krasna in dragocena prejeta darila: dve cvetlični liri, pošiti s svetlim srebrom, na eni monogram »M. S.« obstoječ tudi iz kronice; »zaslužni« križ, obstoječ iz zlata in srebra; čolnček cvetja z dragoceno navedzom; ko- nečno pahlijača, sestavljena samo iz papirna- tega denarja. Dulce cum utili: omne tulit punctum! Da bi nam ga. Skalova ostala tudi zanjaprej!

Za njo zasluži neomejeno priznanje g. Oufendik. On je pevec prve vrste, a poleg še rutiniran igralec. Bil je vsakem oziru izbo- ren; veselilo nas bo čuti ga še enkrat v ulogi Scarpie.

G. Orželski, da si še nekoliko triprav, a ne znatno, je rešil svojo ulogo prav dobro. Le v malo višjih legah — a to redko — smo opazili, da ni prav disponiran, a je znal to dobro prikriti. Sicer je pa kot slikar Mario v vsakem oziru ugajal. Pred prestavo se je po g. Bukšku opravičil, da ni še pri popolnem glasu. Čemu se je občinstvo temu smejalo?

Ubelegla Cesara Angelottija igral je z do- vršenostjo pravega umetnika g. rež. Ranek. Izborna mimika in v vseh kretanjah dovršen nastop tega rutiniranega igralca doseže vsik- dar popoln vspeh. Gg. Zach, Bukšek in Betetto so nas v manjših vlogah zadovo- lili; pastir se je menda v zadnjem času izgu- bil. Zbor nima v operi posebne vloge, razven v prvem dejanju in nekaj zakulisnih točk. Toda njegov nastop v prvem dejanju nam ni imponiral. Po čevigi krivdi? Mi mislimo, da mora biti nastop v cerkvi resen, ne pa smešen; a to je bil! Dalje naj se skrbi zato, da se koncem dejanja oder nagloma izprazni, da ne bo, ko se dvigne zavesa, tistega neume- stnega in smešnega pehanja kot včeraj po I. dejanju.

Uprizoritev tudi interieur — bi bila sicer ugajala, toda pravega efekta ni bilo mogoče doseči, ker med drugimi tudi naš oder daleko ne zadošča. Tista cerkvena — ne vemo kaj »ceremonija« — je bila res prava karikatura. Tudi zvonjenje bi bilo lahko bolj umerjeno. Umevno pa je, da so se morali pokazati nedo- statki, ker se včeraj dopoldne niti vedelo ni, ali se opera uprizori ali ne.

Stat nominis umbra.

Iz slovanskega sveta.

sl. Čitalnica in klub »Slovanski Jug« v Belgradu nam piše: Slavno uredništvo! Cast nam je obvestiti Vas, da so osnovali prijatelji jugoslovanske ideje v Belgradu meščanski klub in čitalnico »Slovanski Jug«, da bi na ta način organizovali svoje delovanje v smeri vjedinjenja Jugoslovnanov in da bi postavili ognjišče, na katerem bi se negovala ta spasonosna ideja, ki si pridobiva vsakega dne novih pristašev.

Klub si je izvolil odbor, v katerem so gg.: dr. Jovan Cvijič, vseučilišni profesor; Kosta Glavinici, župan belgrajski; Milutin Stepanović, član vrhovne državne kontrole; Ljuba Davidović, narodni poslanec; Marko Trifunović, sekcijski načelnik poljedelskega ministerstva; dr. Miloje Vasić, ravnatelj narodnega muzeja; Pera Janković, gimnazijski profesor; dr. Milan Milojević, uradnik ministerstva zunanjih zadev; Miodrag Ristić, suplent; Ljubomir Jovanović, urednik »Slovanske Juge«; Kosta Jovanović, arhitekt in Mirko Mičić, stud. iur. — Čitalnica se odpre v ne- deljo 25. t. m., o čemur imamo čast obve- stiti Vas kot prijatelje in pospeševalce ideje, radi katere smo se mi organizovali. Bratskim pozdravom! V imenu odbora: Kosta Por. Jo- vanović, arch.

si **Srbska himna** in **srbski časopisi**. Vsi srbski listi so nezadovoljni z novo Santičevu himno in jo ostro obsolajo. Izjemo dela samo belgrajski »Dnevni list« in ta v svoji službeni dolžnosti.

si **Kongres bolgarskih lekarnarjev**. Meseca avgusta bodo imeli v Varni bolgarski lekarnarji svoj peti kongres. Istočasno se priredijo tudi lekarskohigienski razstava, na katero se vabijo vsi jugoslovanski proizvajalci farmacevtskih stvari.

si **Na učiteljskih** — pouk o ognjegastvu. namerava uvesti hrvaška deželna vlada, da tako učitelje še bolj vsposobi za ustanovitelj ožnagašnih društev.

si **Tolstoj odbil kandidaturu**. Lev Tolstoj je odbil kandidaturu za poslanca v duma. Deputaciji, ki mu je kandidaturu ponudila, je odgovoril: »Nisem voljan igrati norca na svoje stare dni.«

si **Maksim Gorki** je zapustil Berolin in odpotoval v Švico, kjer se snide s svojim prijateljem Leonidom Andrejevem.

si **Druga jugoslovanska umetniška razstava** je tačas najzanimivejši predmet, ki se navdušujejo zanj vsi Jugoslovani. Bolgarski oddelek »Lade« se živahno pripravlja za to razstavo, ki bo v resnici zelo imponantna. Prostor, kjer bodo razstavljene umetnine, so za razstavo zelo ugodni in dovolj veliki, tako da ne bo na razstavi gotovo nobene tesnobe. Sama bolgarska vlada bo pripomogla »Ladi« z znatno vsoto, da bo razstava lepše urejena. Srbski in hrvaški umetniki so obljubili, da se udeležijo razstave polnoštevilno. Izmed Bolgarov bodo razstavili poleg starejših tudi mlajši slikarji, katerih vodja je Aleksander Božinov, in ki žive sicer v precejšnjih neprivolnostih. Od uglednih bolgarskih slikarjev bodo zastopani na razstavi: Anton Mitov, ravnatelj slikarske šole, Viežin, A. Mihov, Božinov, Angelov, Mrkička, Oton Horejši, Morozov, Mihajilov, Tačev i. dr. Srbski slikarji pripravljajo za razstavo nova dela. Razstavili bodo sledeči umetniki: Poje Jovanović, Djordje Krstić, Uroš Predić, Steva Teodorović, Murat, Danilov, Vučetić, Radosović, Vukanović, ki je bil reditelj belgrajske razstave, Djoka Jovanović, Ubavkić, Roksandić in od umetnic Vukanovića, Nadežda Petrovičeva in nekatere mlajše. Izmed Hrvatov so obljubili na tej razstavi sodelovanje: Klemens Crnić, Medović, Valdec, Frangeš - Mihanović, Bela Čikoš, Vidović, Tišov, Bužan i. dr. Koliko in kdo vse se bo udeležil od Slovencev sofijske razstave, dozdaj še ni znano. A pričakovati je, in to zato, ker so se zelo izkazali Slovenci na belgrajski razstavi. Tudi je iz materialnih razlogov koristno, ker je upati, da se bodo gotovo vse slike, kar jih bo na prodaj, tudi prodale. Veliko število slik namerava kupiti sam knez Ferdinand za svojo privatno galerijo, in istotako misli pokupiti veliko število slik ministrstvo prosvete. Razstavo otvoril knez Ferdinand sam, ki je tudi njen pokrovitelj. — Razstava bo trajala dva meseca, in da bi bila lažje in tembolj obiskana, bodo znižale bolgarske in srbske železnice gostom vožnje cene. Srbske državne železnice so že izjavile, da zmanjšajo gostom vožnjo ceno za polovico, a predmeti za razstavo se bodo prevzeli po bolgarskih in srbskih železnicah brezplačno. — Mimogrede so nameravali pozvati na jugoslovansko razstavo tudi severne Slovence, a videti je, da je misel opuščena. Tudi Grki in Rumuni ne bodo sodelovali na razstavi. Sicer pa je to jugoslovanska razstava, torej imajo na njej pravico samo Jugoslovani.

si **Rumunski inženirji in arhitekti** napravijo aprila meseca izlet v Sofijo, da obiščejo tako svoje bolgarske kolege, ki se za sprejem že pripravljajo.

si **Društvo bolgarskih gimnazijskih profesorjev** obišče, kakor smo že poročali, o Veliki noči svoje srbske kolege v Belgradu. Ob tej priliki jih tudi pozove, da jim vrnejo poset ob priliki otvorjenja druge jugoslovanske razstave in narodnega sofijskega gledališča.

si **Novi ravnatelj bolgarskega narodnega gledališča**, Šmaha, je odpotoval iz češkega »Divadla« v Pragi in dospel v Sofijo, kjer je prevzel svojo službo. Od njega pričakujejo, da uredi in pripravi vse potrebno do jeseni. Njegovo mesto za zavzemal prejšnji hrvaški igralec Mandrović in za njim hrvaški književnik Srdjan Tučić. A dolgo se ni obdržal ne prvi, ne drugi, pa težko, da bi se tudi Šmaha.

si **Bolgarsko književno društvo** je obhajalo to nedeljo na svečanem shodu spominski dan svojega častnega člana pokojnega hrvaškega vladike Strossmayerja.

Dnevne novice.

+ **Pred shodom zaupnikov** — ugašajoča zvezda. Dr. Ivan Tavčar je včeraj odložil odgovorno uredništvo »Slovenskega Naroda«. S tem si misli olajšati stališče na shodu zaupnikov, ki postajajo nezadovoljni z glasilom dr. Tavčarjeve pisarne. Nekateri zaupniki, ki se smatrajo za »dauphine« stranke, bi radi obglavili dr. Tavčarja popolnoma. A to se jim ne bo posrečilo, ker si bo dr. Tavčar znal varovati svoje stališče v »Narodni tiskarni«. Za odgovornega urednika so podpisali Rasta Pustolomšek.

+ **Na zaupnem shodu liberalne stranke** se bo, kakor beremo v »Narodu«, predlagalo, da se podržavijo ali podeželijo vse zavarovalnice. Radovedni smo, če bo predlog sprejet.

+ **Lažnjiv »zaupnik«** piše v »Narodu«: »V revščini živeti sloji... imajo prav gotovo pravico do boljšega stanja. Ta pravica je prirodna in katoliška cerkev... taji in zametava

to pravico.« Ali se je že kdaj čitala taka laž? Človek, ki je to zapisal, pa diktira zaupnikom njihove sklepe. Od tako lažnjivega lopova, ki misli, da ima pred sabo same tepce, ki jim lahko natvezi vsako laž, se dajo torej poučevati liberalni zaupniki! Smo res radovedni, koga ne bo sram v nedeljo priti na ta shod!

+ **Koroški Slovenci na delu**. Prihodnjo nedeljo, dne 25. t. m. prirede koroški Slovenci tri shode: na Mizici, na Črni in v Seleh. Spored: Volilna reforma.

Starostno zavarovanje zasebnih uradnikov. Gosposki zborniči predložijo vitez Gompertz peticijo brnske obrtne in trgovske zbornice, ki je sklenila, naj se starostno zavarovanje zasebnih uradnikov reši istočasno s splošnim delavskim zavarovanjem in naj prispeva tudi država. Na ta način se hoče starostno zavarovanje zasebnih uradnikov zavleči in vrniti zakon državnemu zboru. Industrijska zveza in nekatere trgovske zbornice menda ne vedo, da s tem agitirajo le v korist socialne demokracije. Upamo, da se načrti nasprotnikovih predlog ne posrečijo.

— **Tat v zakristiji**. Jožef Prek, delavec iz Smartnega pod Šmarno goro, je tatvini podvržen človek. Ko sta dne 14. januarja t. l. hotela ključarja v podružni cerkvi na Primskovem nabrati denar spraviti v železno skrinjico, ki se je nahajala v zakristiji, sta se pričela da to skrinjico z vsebino 60 do 70 kron ukradeni. To tatvino je izvršil Jožef Prek, ki pa delanja trdovratno taji. Sodišče mu je priznalo 15 mesecev težke ječe.

— **Tepež na Šmarni gori**. V Severjevi gostilni na Šmarni gori sta bila poleg drugih gostov, tudi Primoževa fant France in Janez Juvan iz Spodnjih Pirnič. Ze tu se je pričel prepir med obdolženca in Antonom Sešekom, vendar do tepeža ni prišlo. Šele nekako na sredi hriba, ko je Sešek stavil brata Juvana na odgovor zakaj da ukata se je vnel tepež pri katerem je Franc Juvan Sešeka večkrat z nožem sunil. Sedel bo za to 6 tednov v ječi brat Janez, je dobil pa 48 ur zapora.

— **Vodne moči v planinskih deželah**. Železniško ministrstvo je bilo določilo konference, na katerih se ima razpravljati o uporabi vodnih moči v planinskih deželah v industrijske svrhe. Doslej sta bili dve taki konferenci. V prihodnji konferenci, ki bo v kratkem, predloži idografični urad načrt za sestavo katastra vodnih moči.

— **Z nožem sunil** je Franc Mihelič 17 let stari delavec iz Sneberjev Franceta Peterca in sicer v levo pleče, ker je bil nekoliko vinjen brat Janez je pa dobil 48 ur zapora.

— **V Radovljici je umrl** dne 22. t. m. nagle smrti k. kr. sodni oficijal g. Valentin Cero v šek. Pogreb bo v soboto, dne 24. t. m., ob 4. uri popoldne. Naj v miru počiva!

— **Iz Kranja**. Zadnjo nedeljo je predava v društvu »Kranj« gosp. profesor Grafenauer o Stritarju Ozrši se na našo literaturo pred Stritarjem sploh, je označil posebej njegov vpliv na Jurčiča in Levstika. Natančneje se je bavil s Stritarjem kot pripovednikom, kritikom in lirikom. Pri tem nam je s čustvom recitiral več njegovih najlepših pesnitev. Občinstvo, ki se ga je zbralo dobrošno število, je sprejele predavanje z živahno pohvalo. — Prihodnjo nedeljo, 25. marca, pa predava g. dr. Globočnik o jako zanimivi temi: Katere neznane so človekovemu življenju najbolj nevarne. Ker bodo razjasnevale vrh tega še predavanje slike s skioptikonom, se bo gotovo zbralo zopet mnogo poslušalcev.

— **Z Jesenic**, 21. marca. I. delavsko konsumno društvo, katerega občni zbor bo v nedeljo 25. t. m. ob 3 uri popoldne v prostorih g. J. Cufarja na Savi, je imela dne 6. in 7. t. m. revizijo, pri kateri se je pokazal prav peveljen uspeh. Društvo šteje 255 udov s 409 deleži v znesku K 4090.—. Denarnega prometa je bilo K 147 632.—. Rezervni sklad znaša K 475941, čistega dobička je K 327720. Dividente se bodo po 4% izplačale. Kakor je tedaj iz rač. zaključka razvidno, društvo ne stoji na tako slabih nogah, kakor pripovedujejo njegovi razni nasprotniki. Delavci združiti se in pristopiti k Vašemu kons. društvu, ker čim več nas bo, tem večji bo dobiček, ki bode pa zopet le Vaš.

— **Vodilo za Marijine družbe** je popolno pošlo in izide v kratkem v novem natisu.

— **38.083 podpisov** proti nameravani novi postavi o krščanskem zakonu sta poslali na Dunaj »Slov. katol. delavsko društvo« in društvo »Skalnica« v Gorici.

— **Cirkus Buffalo Bill v Gorici**. Velikanski ameriški cirkus Buffalo Bill pride v Gorico dne 12. ali pa dne 13. maja t. l.

— **Zima spomladi**. Spomlad se je pričela s snežnimi meteži. Danes ponoči je padlo toliko snega, da je vsa pokrajina okoli nas bela. Tudi danes popoldne je zopet jelo snežiti. Iz Češke in Nižje Avstrije poročajo o novih snežnih viharjih. Neki dopisnik nam poroča, da je na Notranjskem in Gorenjskem padlo od srede do četrta zvečer za ped visoko snega. V Salzkammergutu je bila taka nevihta, da je opustošila

cele gozdove. — Iz Novega mesta se nam piše z dne 22. t. m.: Dobro je bilo, da včerajšnjemu krasnemu dnevu (po nočni nevihti) nismo prav ničesar zaupali. Danes izgleda Dolenjska, kakor ob času Božiča pred trdo zimo. Mrzla burja piše, tamno je in sneg prične naletavati tudi v dolini. Na Gorjancih »mede«, kakor pravimo, vedno gosteje. Megla nam zakriva, kaj se vse tam gori za nas še kuha. Proti večeru jo je sneg kar za res ubral, zadiruje ga le mraz. Od Gorjancev sem se v ali ne prodorna megla, ki je že zavila vse bližnje vase Novega mesta.

— **Umrl** je pri Sv. Ivanu pri Trstu zidarski podjetnik in posestnik g. Josip Mikelič.

— **80letnico** svojega rojstva je praznoval 21. t. m. okrajni zdravnik v Litiji, g. Jurij Oblak.

— **Solska vest**. Namesto g. Iv. Segge, ki je prestavljen v Radovljico, pride na šolo v Smartno pri Litiji gđ. Marija Mešk.

— **Močno burjo** imajo v Postojni in okolici.

— **Nov železniški tir** pokladajo med Litijo in Savo.

— **Megla v Liburniji**. Po celi severni strani Jadranskega morja je gosta megla, ki ovira promet. Parebrodi prihajajo z večurnimi zamudami.

— **Mednarodni poljedelski kongres** bo na Dunaju prihodnje leto. Priprave se vrše.

Stajerske novice.

— **Predavanje** bo v nedeljo popoldne 25. t. m. v prostorih »Pazniškega in delavskega podpernega društva« v Trbovljah. Govori dr. Krek iz Ljubljane.

— **Imenovan** je za provizorja pri Sv. Martinu pri Vuberku g. Iv. Alt, kaplan v St. Lenartu v Slovenskih Goricah.

— **Osebnosti**. Iz Gornjega Grada poročajo: Za okrožnega zdravnika je imenovan g. dr. Maks Konečnik, dosedaj zdravnik v Sevnici. Prejšnji okrožni zdravnik g. dr. Vilimek je odšel v Prago. — Gosp. Ivan Videmšek iz Celja je imenovan za pristava pri tukajšnji sodnji.

— **Umrla** sta v Mariboru mesar Fran Kurnik in gđ. Marija Jorgo.

— **Sladkorna tovarna na Stajerskem**. Govori se, da namerava velika avstrijska tovarna iz Prage blizu Gradca napraviti sladkorno tovarno. Baj je skmetovalci že stopila v dogovor. To bi bila prva sladkorna tovarna na Stajerskem.

— **Jezik si je odgriznila**. Dne 20. t. m. se je igrala 6letna Pavla Čedovnik, hčerka želez. čuvara v Račjem, sedeča na mizi. Po neprevidnosti jo sune njena soigralka tako, da je uboga Pavla padla z mize in si pri padcu odgriznila konec jezika. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico.

— **Prorokinja ljubezni** živi v Mariboru pod imenom Kodrič. Prišla je nekeč k njej neka kuharica, proseč jo, naj ji prorokuje kaj o njeni ljubezni. Vedeževalka, ki je dobro poznala kuharičine razmere, ji je seveda lahko uganila, da jo je zapustil njen fant ter jo osleparil tudi za 200 K. Kuharica je bila seve vsa iz sebe. Hoteč pokazati še bolj svojo umetnost, je Kodrič obljubila kuharici, da bo naredila, da ji bo nezvesti ženini zopet vrnil 200 K in svoje srce ter jo poročil. Zato pa zahteva 10 K plače. Z veseljem je kuharica plačala 10 K, da dobi nazaj ženina in 200 K. A teh ni bilo od nikoder. Naposled je izgubila zaupanje v vedeževalno moč Kodričeve ter jo naznanila policiji.

Ljubljanske novice.

ljGospa Irma Polakova se je odzvala brzojavni prošnji intendance slovenskega gledališča, ter včeraj došla v Ljubljano, da bi v slučaju, ako bi se »Toska« ne uprizarila, omogočila predstavo operete »Zvonovi korneljski«. — Vsa čast jej — kakor tudi naklonjenosti vodstva zagrebskega gledališča, — da pomagata v vsaki sili in zmešnjavi našemu »dramatičnemu društvu«!

ljNove naredbe je izdalo justično ministerstvo v zadevi varuštva. Vse postopanje je vsled teh za varuhe ugodnejše uravnano.

ljStavbe v mestu. Pri Regaljevi hiši ob Miklošičevi cesti in Deghenghijevi ob Dunajski cesti ter Sodnijskih ulicah so pričeli zidarji že svoje delo. Po ostalih dograjenih imajo mizarji, ključarji in steklarji dovršiti svoje delo.

ljKartonažno tovarno otvori v Ljubljani baje tvrdka Mejač in sodrug.

ljUmrl je včeraj popoldne ob 2. uri popoldne v deželni bolnici gosp. Andrej Bončar, pleskar. Pogreb bo dne 24. t. m. ob 1/5. popoldne.

ljHranilnično knjižico je izmaknil Janez Gussi, knjigovodski pomočnik iz Ljubljani, Terziji Grohar v Skofjiloki in od vloge si prisvojil 120 K. Gussi je tatvino odkrito priznal. Sodišče mu je nakazalo tri mesece težke ječe za kazni.

ljGa. Marija Dragutinovič, članica slovenskega gledališča bo gostovala prihodnji mesec na zagrebskem gledališču.

ljČastni večer g. Oufednika. Jutri, v soboto se vrši častni večer g. baritonista Jana Oufednika, ki poje drugič v veliki operni noviteti »Toska« težko in naporno vlogo barona Skarpije. G. Oufednik je marljiv in vreden član naše opere ter uživa splošno simpatijo. Zato zasluži, da ga ob koncu sezone nagradi občinstvo z najmnogobrojnejšim posemom. Obenem je jutrišnja predstava z adnja v abonementu.

ljOpozorjamo na današnji projekcijski večer g. fotografa I. Rožuna, ki bo točno ob 1/8. uri zvečer v veliki dvorani »Mestnega Doma«. Slike: Lepa naša domovina, njene krasote in znamenitosti s predavanjem. Naj bi prihitela k temu zanimivemu večeru v obilnem številu posebno naša mladina, da še bolj vzljubi svojo domovino.

ljTrpinčenje živali. Včeraj dopoldne je na Dolenjskem kolodvoru preobložil neki hlapec voz tako z drvmi, da ga konja nista mogla nikamor premakniti. Hlapec je vsled tega mesto, da bi bil nekoliko odložil, pričel biti konja tako, da sta bila vsa klobasasta. Konec trpinčenja je napravil šele drug hlapec s tem, da je pripregel svoja dva vola.

ljNevaren tujec. Dne 18. t. m. je prišel v gostilno g. Ivana Pavška na Bledu neki tuj človek, se tam navečerjal, potem pa šel spat. Ko so odšli domači k počitku, je neznanec vstal in šel v gostilno, kjer je vlomil v omarico, kjer je imela natakarka spravljani denar. Tat je vkradel okrog 10 K denarja in dve skatli »šport« svalčič, nakar je izginil vzemši seboj tudi ključ od vežnih vrat. Navedenec je okrog 23 let star, lepo oblečen in sicer v črn suknjič, črne baržunaste hlače, ter kolesarsko čepico.

ljŽepna tatvina. Kuharici Mariji Novakovi je danes zjutraj ukradel iz žepa v sv. Jakobu cerkvi neki dolgorpsestne denarnico, v kateri je imela 33 K 86 vinarjev denarja.

ljPogreb ravnatelja g. Jožeta Luckmanna se je včeraj popoldne vršil ob mnogostevilni udeležbi ljubljanskega občinstva. Pokopaval je pokojnika novomeški prost č. g. dr. Elbert. Pred krsto so korakali Marijanski gojenci, učenci nemških šol, odposlanstva gasilnih društev iz Ljubljane in Kočevja, nemški »Turnverein« iz Ljubljane in Kočevja, Filharmonično društvo, »Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov«. Dva voza sta bila polna vencev. Ob mrtvaškem vozu so korakali rudarji z Jesenic s prižganimi svetilkami, za krsto pa je stopalo na stotine odličnega občinstva. Pokojniku ne moremo odreči priznanje, da je storil mnogo dobrega. Bil je občesploštan. Z njim je legel v grob plemenit mož. N. v m. p.!

ljTobačna trafika na Jurčičevem trgu se podeli potom javnega pogajanja.

ljNajdena je denarnica s srednjo svoto denarja in se dobi na magistratu.

ljGala-voz za prepeljavanje mrličev je dal včeraj upreči g. Doberlet za g. J. Luckmanna, in pet parov črnih konj je bilo vpreženih v 4 vozeve. Ta gala-voz se je stoprav štirikrat rabil v Ljubljani; a je tudi res elegantno opremljen, zlasti pa krasijo izrezljane figure in debele šipe, ki obdajajo prostor, kjer krsta počiva.

Razne stvari.

Najnovejše.

Silna lakota je v Andaluziji. Mnogi žica je oplenila v raznih krajih vse pekarije.

Zopet katastrofa. V Camp Bird v Colorado je vsled eksplozije v rudniku ubitih 32 delavcev, 500 delavcev je zasutih in jim ni mo goče priti na pomoč.

Italijanski parlament za iretentovske agitatorje.

Dne 21. t. m. je v italijanskem parlamentu odgovoril ministrski podtajnik di Scalea na interpelacijo Brunialtovo glede izгона prof. Silvestra iz Avstrije. Silvestri je po Istri agitiral za neodrešence. Ministrski podtajnik je izjavil, da italijanski ni uspele posredovanje pri avstrijski vladi, katera noče preklicati svoje prepovedi. Solimberg je vprašal podtajnika, kaj se je zgodilo z italijanskimi turisti, ki so jih avstrijski orožniki zaprli na meji v riški dolini. Di Scalea je izjavil, da je avstrijska oblast turiste, ki so jih imeli za vohune, že izpustila z zapora.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 23. marca. V današnji seji državnega zbora je odgovarjal Gautsch na interpelacijo, ako se je res nameraval dvorni arhiv prestaviti v Budimpešto. Gautsch je odgovoril, da se je iskal drug lokal za ta arhiv, da pa sedaj arhiv ostane v palači državnega finančnega ministerstva. Nato je zbornica končala prvo branje volilne reforme. Govoril je glavni protigovornik grof Stürgkh, nakar so sledili »stvarni popravki«. Sternberg je polemiziral proti Kramaru, Daszynskemu in dr. Sušteršiču. Ker se ni držal mej stvarnih popravkov, mu je predsednik odvzel besedo. Sternberg je apeliral na zbornico, ko se je pa pričelo glasovanje, je svojo zahtevo umaknil. Po stvarnih popravkih poslanca dr. Steinwenderja je zbornica sprejela dr. Ebenhoehov predlog, da

štej odsek za volilno reformo 49 članov. Zbornica je sprejela tudi ostale dr. Ebenhochove predloge, glede volilne svobode je zbornica sklenila, da o tem razpravljaj ne le justični odsek, ampak tudi odsek za volilno reformo. Nato je zbornica sprejela zakon o čeki in predlogu, da se vštejejo aktivitetne doklade državnih uradnikov in učiteljev v penzijo. Prihodnja seja v torek.

Dunaj, 23. marca. Državni zbor je sklenil izročiti volilno reformo odseku za volilno reformo. V torek bo prva točka dnevnega reda volitev odseka.

Stavka stavcev v Kranju.

Kranj, 23. marca. Stavka tiskarjev v Lampretovi tiskarni je bila danes opoldne končana.

Proti dr. Mahnič.

Cres, 23. marca. Občinski svet je sklenil, da se mora odslej krščanski nauk poučevati edino le v italijanskem jeziku. To je demonstracija proti biskupu dr. Mahnič, ki je naročil katehetom, da morajo poučevati otroke v materinskem jeziku.

Volilna reforma oktroirana?

Budimpešta, 23. marca. »Az Ujsag« priobčuje senzacionalno vest, da bo kralj Ogrski 11. aprila oktroiral splošno volilno pravico ter bo na temelju novega volilnega reda razpisal nove volitve.

Diplomatični zbor pri papežu.

Rim, 23. marca. Papež je včeraj vsprejel diplomatični zbor, ki mu je prišel čestitat povodom njegovega godu.

Jakob Gomilšak umrl.

Trst, 23. marca. Danes je umrl po kratki bolezni g. Jakob Gomilšak, upokojeni profesor veronauka. Pogreb jutri ob 4. uri popoldne.

Potresno nemirje.

Novo Mesto, 23. marca. Danes ob 1.40 zjutraj se je na magnetni igli nenadoma pojavilo izrazovito nemirje. Igla se odklanja proti severo-zapadu. Domneva se, da deluje potrebna sila kje na jugovzhodu oddaljeno. Igla je bila od zjutraj 9.30 precej mirna. Ob 9.30 je kazala potresno nemirje. Tako tudi včeraj zjutraj ob istem času.

Obsojena poveljnika.

Peterburg, 23. marca. V Kurskem je vojno sodišče obsodilo generala Dobrovoljskega in Bagrationa ker nista zadostila pri izgredih 30. junija svoji službi na 2 oziroma 3 leta trdnjavskega zavora.

Sumljivo gibanje v ruski armadi.

Peterburg, 23. marca. Med mornarji vojne mornarice v Peterburgu in Kronstadtu je opazovati sumljivo gibanje. Mornarji so zastraženi in v njihove vojašnice je pridružena pehota. V Odesi so mornarji na vojnih ladjah, ko so zvedeli, da je poročnik Schmidt ustreljen razobesili črne zastave. Poveljnik brodogradnje je zaukazal, naj se strelja na dotične ladje z granatami, a izvršitev je bila na brzojavni ukaz iz Peterburga sistirana.

Maroška konferenca mirno rešena.

London, 23. marca. Sem je došla uradna brzojavka, da se je na konferenci v Algeci-rasu doseglo popolno sporazumljenje. Francoska in Nemčija sta se zedinili v vseh spornih vprašanjih.

Sestanek dveh vladarjev.

Dunaj, 23. marca. Tu se razširjajo govori, da se meseca aprila sestaneta v Opatiji cesar Franc Jožef in angleški kralj. Sestanek bi bil velike politične važnosti, ker se nemški cesar in angleški kralj ne sestaneta. Vest še ni potrjena.

Stavke.

Pariz, 23. marca. 1000 vrtnarskih pomočnikov v okraju Sen je pričelo stavkati.

Zemun, 23. marca. 1200 delavcev pri južnovzhodni regulaciji reke stavka.

Katastrofa.

New York, 23. marca. V Fairmontu v Zahoni Virginiji je neki rov v rudniku eksplozija popolnoma porušila. Deset rudarjev je mrtvih, mnogo rudarjev še pogrešajo.

Anarhistinja pred vojnim sodiščem.

Peterburg, 23. marca. Eksaltirana socialnodemokratska agitatorica Roza Luksenburg pride pred vojno sodišče.

Listnica uredništva.

Gosp. M. Podbevšek na Grmu pri Novem mestu: Potrjujemo Vam, da Vi niste pisali v „Slo-

venec“ nobenih notic o grmški šoli, tudi ne notice o „nečloveškem stanovanju“. — Gg. naročnikom: Ker se vrši zdaj v „Slovenec“ izprememba vsled vpeljevanja novega stroja za stavljenje vrst, je tisk v listu jako različen, ker se mešajo stare in nove črke. Kmalu bo to prehodno stanje premagano, in list bo izhajal samo z novimi, prav dobro čitljivimi črkami.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm
22. 9. zveč.	731.3	0.0	sl. svzh.	sneg	
23. 7. zjut.	725.3	0.5	sl. jzah.	obl.	3.0
2. pop.	722.0	1.2	sl. jug	sneg	
Srednja včerajšnja temp. 0.9°, norm. 4.8°					

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 22. marca 1906

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.50	99.70
4% srebrna renta	99.40	99.60
4% avstrijska krona renta	99.60	99.70
4% zlatna renta	117.50	117.70
4% ogrska krona	94.20	94.40
4% zlatna	112.20	112.40
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.1
4% posojila mesta Spljet	100.65	101.65
4% Zader	100.00	
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.25	101.20
4% češka dež. banka k. o.	100.00	100.20
4% ž. o.	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.35	101.35
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	106.00	107.00
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.00	100.50
4% hip. banke	100.00	100.45
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	
4% prior. dol. žel.	99.50	100.00
3% juž. žel. kup. 1/1%	315.75	317.75
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99.80	100.80

Srečke.	194.25	196.25
Srečke od 1. 1860%	28.80	28.70
1864	118.20	160.20
tizske	287.75	297.75
sem. kreditne I. emisije	291.00	301.00
II.	264.00	270.50
ogr. hip. banke	100.00	167.70
srboske a frs. 100%	153.00	164.50
turške	22.85	24.85
Basilika	472.00	482.00
Kreditne	78.00	84.00
Inomoške	91.00	97.00
Krakovske	61.00	64.00
Ljubljanske	94.75	51.75
Avstr. rud. križa	31.25	33.25
Ogr.	55.00	59.05
Rudolfove	71.00	76.00
Salcburške	526.00	535.50
Dunajske kom.		

Debitne.	123.75	124.75
Južne železnice	673.50	674.50
Državne železnice	1635.00	1645.00
Avstr. ogrske bančne delnice	663.75	670.75
Avstr. kreditne banke	783.50	790.50
Ogrske	24.00	24.70
Zivnostenske	65.00	66.00
Premogokop v Mostu (Brüx)	539.50	540.50
Alpinski montan	2640.00	2650.00
Praške žel. ind. družbe	535.50	536.50
Rima-Murányi	270.00	273.00
Trbovjske premog. družbe	561.00	565.00
Avstr. orožne tovr. družbe	155.00	156.00
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.33	11.37
C. kr. cekin	19.13	19.16
20 franki	23.48	23.56
20 marke	23.98	24.06
Severains	117.45	117.65
Marke	95.65	95.85
Laški bankovci	250.75	251.50
Rublji	4.84	5
Dolarji		

Po ceni se prodaja še skoro nov 3 m dolg prodajalniški pult (pudelj).

Ogleda se lahko na Tržaški cesti št. 21. Cena se izve istotam. 571 6-5

Služba

cerkvenika in organista

se razpisuje pri Beli cerkvi na Dolenjskem, p. št. Jernej. — Plača po dogovoru. 619 3-2

Otročje

vozičke različnih cen ima vedno v zalogi 502 10-9

Dragotin Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18.

Učenec se sprejme takoj v večjo trgovino.

Imeti mora nekoliko srednjih šol in biti iz dobre hiše. 631 3-1

Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Dva ključavničarska pomočnika in en učenec se sprejmejo takoj pri Ivanu Trillerju na Bledu, Gorenj. 632 2-1

Odda se stalni stranki za avgust

lepo stanovanje

obstoječe iz predsobe, dveh sob, kuhinje itd.; na željo se prepusti tudi del vrta.

Stanovanje je blizu mestne župne cerkve sv. Jakoba in pripravno tudi za kakega gosp. duhovnika. — Pojasnila daje iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“. 633 1

Gospodična

večša gospodinjstva in kuhe, zna tudi več drugih ročnih del ter dobro šivati,

želi dobiti službo pri kakšni manjši rodbini.

Starost 25 let. Za poštenost se jamči. Naslov: Poste restante „Lija“ Kamnik, Gorenj.

Sprejemem takoj izvežbano

prodajalko

le prvo moč — modne branže, ki se razume zlasti pri jätrovem perilu, nogavicah in sploh pletenini in tkanini. — Ponudbe: Dragotinu Hribarju v Ljubljani. 630 3-1

Zanesljiv

638 3-1

konjski hlapec

se sprejme takoj v pivovarni Auer.

Na prodaj sta 609 3-2

dve vili na Bledu

jedna stoji v Zagoricah v sredi lepega 50 arov velikega sadnega vrta; druga je vila „Planinka“ lečeča v Zaki tik jezera najbližje novega blejskega kolodvora. Vila „Planinka“ ima svoj lastni vodovod. — Pogoje pove dr. J. Vilfan, odvetnik v Radovljici.

„Andropogon“ (Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zanjamo neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osi-velih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. Vaso Petričič-u. V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani, M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Stavbeno podjetje

Polc & Knoch,

Ljubljana, Gradišče 17.

Ljubljana, Gradišče 17.

arhitekta in zidarska mojstra.

Prevzemata izdelovanje projektov, vsakovrstnih stavb, kakor zidanje hiš, izdelovanje cest ter razne vodne — kanalizacijske — in vodovodne naprave. Proračuni na zahtevanje brezplačno. 587 6-5

2291 93

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške zenitninske kavnice.

Esompt in inkasso menio.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borsna cenočita.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.